

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

29. avgust – 2. septembar 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 02.09.2022	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.924,26	-3,29%	-13,50%
Dow Jones Industrial	SAD	31.318,44	-2,99%	-11,64%
NASDAQ	SAD	11.630,86	-4,21%	-24,14%
Dax 30	Nemačka	13.050,27	0,61%	-17,62%
CAC 40	Francuska	6.167,51	-1,70%	-8,81%
FTSE 100	Velika Britanija	7.281,19	-1,97%	1,64%
NIKKEI 225	Japan	27.650,84	-3,46%	-3,13%
Shanghai Composite	Kina	3.186,48	-1,54%	-11,41%

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	0,9970	-0,10%	-15,97%	USD/EUR	1,0030	0,10%	19,01%
EUR/GBP	0,8650	1,86%	0,84%	USD/GBP	0,8678	2,00%	20,04%
EUR/CHF	0,9789	1,63%	-9,88%	USD/CHF	0,9820	1,74%	7,28%
EUR/JPY	139,80	2,00%	7,09%	USD/JPY	140,23	2,11%	27,47%
EUR/CAD	1,3088	0,73%	-12,13%	USD/CAD	1,3130	0,84%	4,59%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	1,08%	11,5	180,0
	10y	1,52%	13,5	190,6
Francuska	2y	0,91%	11,9	162,2
	10y	2,14%	12,9	218,0
Španija	2y	1,25%	9,3	187,1
	10y	2,71%	11,8	239,4
Italija	2y	2,11%	20,6	262,5
	10y	3,83%	14,0	316,3
UK	2y	3,15%	32,8	295,4
	10y	2,92%	31,6	223,7
SAD	2y	3,39%	-0,9	318,5
	10y	3,19%	14,9	190,9
Kanada	2y	3,58%	4,4	318,2
	10y	3,09%	7,3	193,3
Japan	2y	-0,09%	0,5	4,3
	10y	0,24%	1,8	20,3

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,08%	-0,3	48,6	2,29%	1,0	224,0	1,69%	0,1	164,1	-0,21%	0,0	50,7
1M	0,31%	22,0	87,2	2,62%	16,4	257,5	2,08%	19,0	202,9	-0,21%	-0,3	51,5
3M	0,76%	22,1	131,4	3,05%	14,1	299,6	2,49%	19,5	243,8	-0,28%	3,7	44,6
6M	1,29%	30,7	181,0	3,41%	16,1	336,0	3,06%	23,0	299,3	-0,49%	1,4	23,5
12M	1,90%	41,4	239,5	3,70%	18,2	-	3,75%	25,4	361,4	-0,60%	1,0	12,3

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti; GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q3 (u %)
Evropska centralna banka	0,00*	0,50	21.07.22.	08.09.22	0,75
Federalne rezerve SAD	2,25-2,50	0,75	27.07.22.	21.09.22.	3,00-3,25
Banka Engleske	1,75	0,50	04.08.22	15.09.22	2,25
Banka Kanade	2,50	1,00	13.07.22.	07.09.22.	3,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,25	0,50	16.06.22.	22.09.22.	0,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,10% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 0,9911 do 1,0079 (tokom perioda trgovanja) odnosno od 0,9937 do 1,0054 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U prvoj polovini ove nedelje evro je uglavnom jačao prema dolaru, a vrednost valutnog para se vratila iznad pariteta usled rasta očekivanja na tržištu da će ECB snažnije zaoštriti monetarnu politiku na sastanku sledeće nedelje.

Tokom vikenda, na konferenciji u Džekson Holu, nekoliko članova izvršnog odbora ECB-a signaliziralo je mogućnost većeg povećanja kamatnih stopa na sledećem sastanku u septembru. Član izvršnog odbora ECB-a Izabel Šnabel izjavila je da ta institucija gubi poverenje građana i da mora da se posveti oštrijoj borbi protiv inflacije, čak i po cenu recesije. Guverner francuske centralne banke Vileroy izjavio je da, ako podaci o inflaciji koji će biti objavljeni tokom ove nedelje budu iznad očekivanih, možemo očekivati brže povećanje kamatnih stopa.

U utorak je objavljen podatak da je stopa inflacije u Nemačkoj u avgustu (prema preliminarnim podacima) povećana na 8,8% u odnosu na isti mesec prethodne godine, nakon 8,5% u prethodnom mesecu. Ovo je najviša stopa inflacije u Nemačkoj u prethodnih skoro 50 godina. Mesečni rast cena je, u skladu sa očekivanjima, iznosio 0,4%, nakon rasta od 0,8% u julu. U sredu su objavljeni podaci da je stopa inflacije u zoni evra u avgustu povećana na 9,1% u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je više od očekivanja (9,0%), nakon 8,9% u julu. Mesečni rast je iznosio 0,5%, takođe više od očekivanja (0,4%), nakon rasta od 0,1% u prethodnom mesecu. Godišnja stopa bazne inflacije (koja isključuje volatilne kategorije energenata, hrane, alkohola i duvana) iznosi 4,3%, što je iznad očekivanih 4,1%, a nakon 4,0% u julu. **Rekordno visoka inflacija pojačala je očekivanja kod tržišnih učesnika da će doći do većeg povećanja kamatnih stopa ECB.** Član saveta ECB-a i guverner nemačke centralne banke Nagel izjavio je da ECB „mora odlučno da deluje sledeće nedelje”, odnosno da je „potrebno snažno povećanje stope u septembru”.

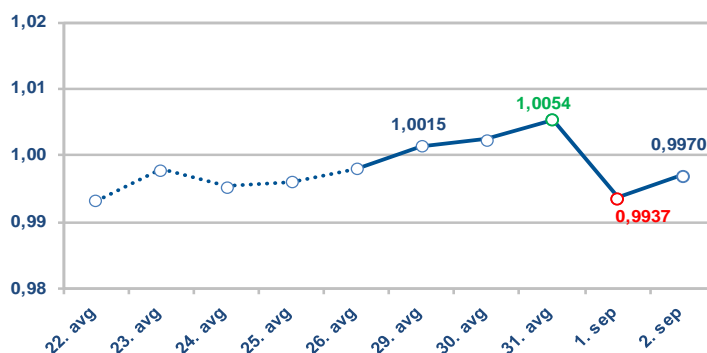
U takvim okolnostima, kurs EUR/USD je u sredu dostigao najviši nivo ove nedelje i tokom perioda trgovanja (1,0079), kao i na kraju dana (1,0054).

U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 0,10%.

U drugom delu nedelje dolar je jačao prema evru, pa se vrednost valutnog para ponovo u četvrtak spustila ispod pariteta i na tom nivou ostala do kraja nedelje. Objavljeni ekonomski pokazatelji iz SAD nastavljaju da ukazuju na dobro stanje američke ekonomije, što je uticalo na rast prinosa na američke državne obveznice i jačanje dolara.

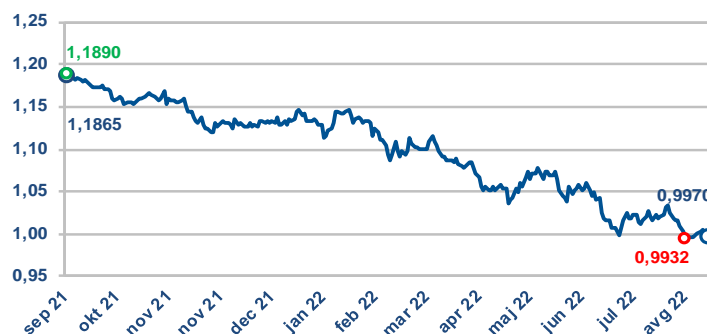
ISM indeks proizvodnog sektora SAD u avgustu je imao vrednost od 52,8, što je više od očekivanja (51,9), ukazujući na nastavak rasta aktivnosti u ovom sektoru, koji beleži ekspanziju 27. mesec zaredom.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

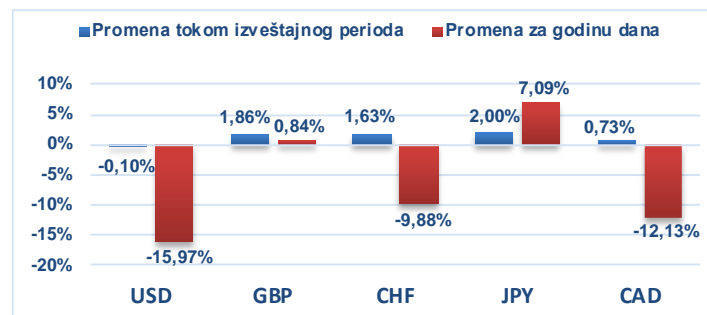
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 27. avgusta pao je na 232 hiljade (očekivan rast na 248 hiljada), a nakon 237 hiljada u prethodnoj nedelji.

U petak su objavljeni podaci s tržišta rada u SAD za avgust, koji ukazuju na dobro stanje u ovom sektoru. Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede (*Non-Farm Payrolls – NFP*) u avgustu je povećan za 315 hiljada u odnosu na prethodni mesec, što je više od očekivanih 298 hiljada, a nakon rasta od 526 hiljada u julu.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 0,9970 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD su tokom nedelje povećani duž skoro cele krive, a posebno kod instrumenata duže ročnosti, tako da je povećan nagib krive. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 1 b.p. (na 3,39%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 15 b.p. (na 3,19%).

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše je uticala objava solidnih podataka s tržišta rada u SAD, kao i pokazatelja sentimenta kod proizvođača i potrošača, koji su bili iznad očekivanja. Jasno istaknuta namera predstavnika FED-a i drugih centralnih banaka da nastave da snažno pooštravaju monetarnu politiku, na sastanku u Džekson Holu krajem prethodne nedelje, takođe je doprinela rastu prinosa obveznica.

Tokom nedelje objavljeni su podaci s tržišta rada za avgust, koji ukazuju na veoma dobro stanje, uz i dalje solidan rast zaposlenosti i znake poboljšanja na strani ponude, odnosno povratka većeg broja ljudi na tržište rada.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede (NFP) u avgustu je povećan za 315 hiljada u odnosu na prethodni mesec, a nakon rasta od 526 hiljada u julu. Od početka godine otvoreno je 3,5 miliona novih radnih mesta, uprkos tome što je ekonomija SAD u prvoj polovini godine (tehnički) bila u recesiji. Stopa nezaposlenosti u avgustu je neočekivano povećana na 3,7% (sa 3,5%), uprkos rastu zaposlenosti, a usled povećanja ponude radne snage od skoro 800 hiljada tokom meseca. Stopa participacije povećana je za čak 0,3 p.p., na 62,4%. Zarade (po radnom satu) povećane su za 5,2% međugodišnje, što je nepromenjeno u odnosu na kraj jula. Broj nepopunjenih radnih mesta i dalje je vrlo visok. 11,24 miliona, ukazujući na to da je tražnja za radnicima još uvek snažna (uprkos naporima FED da je uspori), što će nastaviti da vrši pritisak na rast zarada i inflacije i u narednim mesecima.

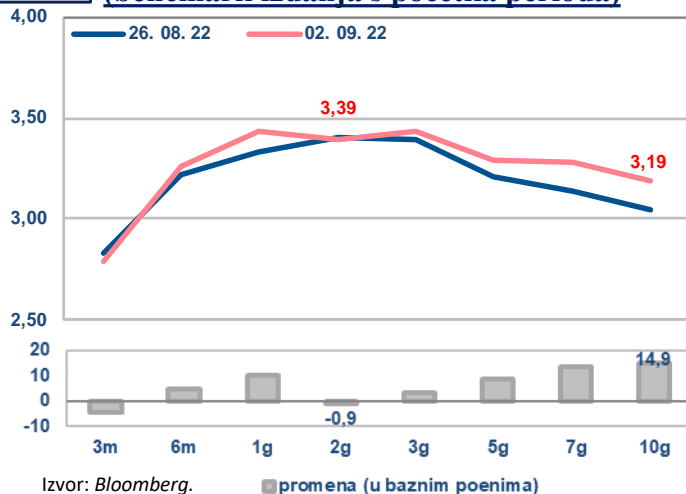
Snažan rast zaposlenosti nastavljen je i u avgustu, a tražnja za radnicima i dalje je vrlo visoka.

ISM indeks proizvodnog sektora u avgustu je imao vrednost od 52,8, što je nepromenjeno u odnosu na prethodni mesec, ukazujući na nastavak umerenog rasta aktivnosti u ovom sektoru, koji beleži ekspanziju 27. mesec zaredom (nakon kontrakcije u aprilu i maju 2020, na početku epidemije u SAD). Komponente koje se odnose na nove porudžbine i zaposlenost ponovo su u zoni ekspanzije, nakon što su u prethodnom mesecu bile ispod 50. Takođe, neizvršene porudžbine su povećane, a zalihe kod proizvođača rastu sporijim tempom, ukazujući na nastavak proizvodne aktivnosti i u narednim mesecima. Komponenta koja se odnosi na nabavne cene smanjena je na 52,5 (sa 60 u julu i preko 80 u maju), ukazujući na znatno sporiji rast cena, posebno kod energenata i ključnih sirovina. Podaci ukazuju na to da će proizvodni sektor imati pozitivan doprinos zaposlenosti i rastu BDP u trećem tromesečju, te da se može očekivati stopa rasta od oko 3%, nakon tehničke recesije u prva dva tromesečja.

Indeks poverenja potrošača u avgustu je povećan na 103,2, sa 95,3 u julu, a snažan rast se beleži kod obe komponente: procene trenutne situacije i očekivanja za narednih šest meseci. Poverenje američkih potrošača u avgustu je povećano na najviši nivo od maja ove godine, a glavni uzrok tome je pad cena benzina. Pozitivan sentiment uticao je na rast planova za kupovinu uređaja velike vrednosti, kuća i automobila, kao i odlaska na godišnje odmore.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Promena broja radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama	Avg	298	315	526
ISM indeks proizvodnog sektora	Avg	51,9	52,8	52,8
Indeks poverenja potrošača	Avg	98,0	103,2	95,3

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica su povećani, uz veći rast prinosa obveznica duže ročnosti, čime je povećan nagib krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za 11,5 b.p. (na 1,08%), a prinos desetogodišnje obveznice za 13,5 b.p. (na 1,52%). Rast prinosa tokom perioda najvećim delom bio je posledica govora više članova ECB-a na konferenciji u Džekson Holu koji su signalizirali mogućnost povećanja kamatnih stopa u većem obimu na sastanku u septembru.

Stopa inflacije u zoni evra, prema preliminarnim podacima, u avgustu je povećana sa 8,9%, koliko je iznosila u julu, na 9,1% u odnosu na isti mesec prethodne godine. Godišnja stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne kategorije energenata, hrane, alkohola i duvana, iznosila je 4,3%, nakon 4,0% u julu. Ipak, inflacija verovatno još uvek nije dostigla vrhunac. U narednim mesecima, dalji rast cena energenata će verovatno gurnuti stopu inflacije čak i iznad 10%. Pored toga, mnoge kompanije još nisu u potpunosti prenele veće proizvodne troškove proizvodnje na potrošače. Istovremeno, sve su prisutniji znaci značajnog povećanja rasta plata, jer će sindikati u predstojećim pregovorima o platama tražiti barem delimičnu kompenzaciju za sve veću inflaciju. Usled toga, povratak inflacije na cilj ECB-a od 2% izgleda daleko, a ovi podaci povećavaju pritisak na ECB da nastavi znatno da povećava kamatne stope.

Inflacija u zoni evra iznosi 9,1%, što je najviša vrednost od osnivanja Monetarne unije, a bazna inflacija 4,3%.

Pokazatelj ekonomskog sentimenta (ESI) za zonu evra u avgustu je smanjen za 1,3 poena, na 97,6, što je najniži nivo u poslednjih 19 meseci, usled toga što visoka inflacija i ograničene zalihe energije znatno povećavaju rizik recesije. ESI indeks je najviše smanjen u Holandiji (-4,8), a pad je zabeležen i u Nemačkoj (-2,5), Francuskoj (-1,8) i Italiji (-1,2).

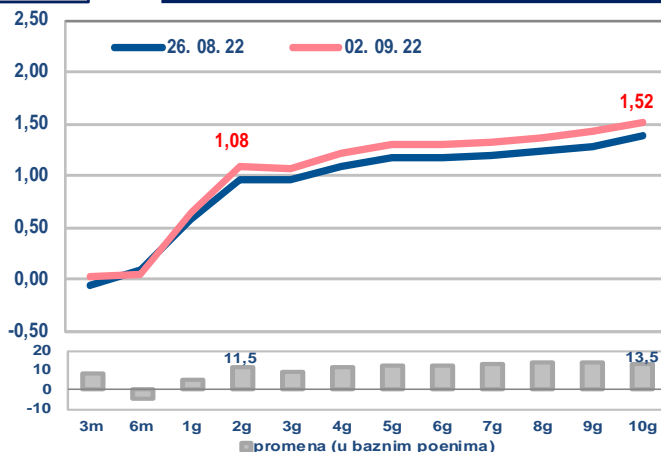
Prema anketi koju je sproveo Blumberg, više od dve trećine (72%) ispitanika ocenjuje da je ECB delovala presporo u borbi protiv inflacije. Najveći broj ispitanika sada vidi inflaciju kao najveću pretnju po ekonomiju zone evra i očekuju da stopa inflacije ostane iznad cilja ECB-a od 2% (2,2%) i u 2024. godini. Ispitanici sada predviđaju višu krajnju tačku u ovom ciklusu povećanja kamatnih stopa i njeno ranije dostizanje, što uključuje povećanje od 75 b.p. na narednom sastanku.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra iznosila je 6,6% u julu (6,7% prethodnog meseca, 7,7% u julu prethodne godine). Među najvećim ekonomijama zone evra, stopa nezaposlenosti je nepromenjena u Nemačkoj (2,9%) i Španiji (12,6%), dok je smanjena u Italiji (sa 8,0% na 7,9%) i Francuskoj (sa 7,6% na 7,5%). Tržište rada u zoni evra ostaje snažno, uprkos ekonomskom usporavanju. Rast zarada na kraju drugog tromesečja još uvek je ispod nivoa koji bi se očekivao u uslovima manjka zaposlenih i visoke inflacije.

Član izvršnog odbora ECB-a Filip Lejn nije se eksplicitno usprotivio povećanju od 75 b.p. na sledećem sastanku, ali smatra da se serijom manjih povećanja monetarna politika može mnogo bolje prilagoditi promenljivim uslovima. Pogoršanje stanje privrede uz visoku inflaciju dosta otežava donošenje odluke o narednim koracima monetarne politike.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

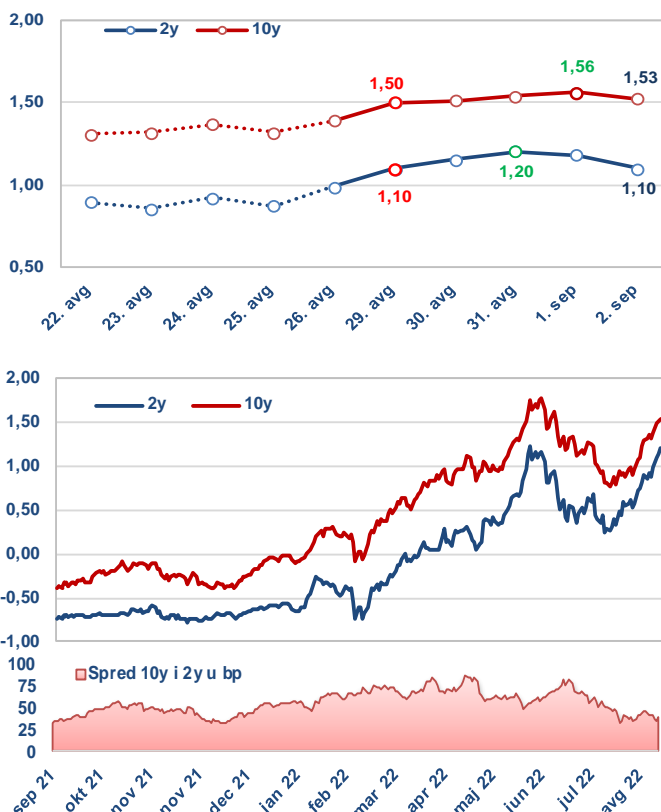
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks ekonomskog poverenja, zona evra	Avg	98,0	97,6	98,9
Stopa rasta cena, zona evra, preliminarno	Avg	9,0%	9,1%	8,9%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Jul	6,6%	6,6%	6,7%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

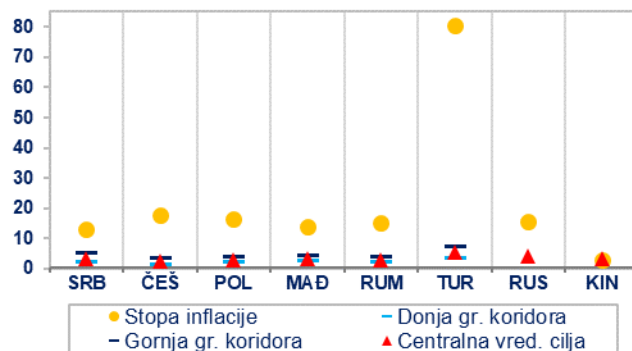
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q3, %)*
Srbija (NBS)	3,00	0,25	11.8.22	8.9.22.	3,25
Češka (CNB)	7,00	1,25	22.6.22	29.9.22	7,10
Poljska (NBP)	6,50	0,50	7.7.22	7.9.22	6,95
Mađarska (MNB)	11,75	1,00	30.8.22	27.9.22	12,30
Rumunija (NBR)	5,50	0,75	5.8.22	5.10.22	5,55
Turska (CBRT)	13,00	-1,00	18.8.22	22.9.22	12,85
Rusija (CBR)	8,00	-1,50	22.7.22	16.9.22	7,55
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *Q3 2022. godine - prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg/sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak)

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Mađarske (MNB) na sastanku 30. avgusta povećala je referentnu kamatnu stopu za 100 b.p., na nivo od 11,75%, što su očekivali tržišni učesnici. Takođe, stope na depozitne i kreditne olakšice povećane su za po 100 b.p., na nivo od 11,25% i 14,25%, respektivno. Odluka je doneta u uslovima znatnog rasta stope inflacije i slabljenja forinte. Naime, stopa inflacije u Mađarskoj je u julu iznosila 13,7% YoY, što je iznad nivoa od 11,7% YoY u junu, dok je bazna inflacija bila iznad ukupne stope inflacije i iznosila je 16,7% YoY. Viceguverner MNB-a Barnabas Virag istakao je da bi inflacija u Mađarskoj mogla dostići nivo od približno 15–16% YoY u avgustu i da je potreban „odlučan nastavak” ciklusa pooštavanja monetarne politike MNB-a kako bi se ograničio rast inflacije (koju karakteriše kao „upornu”), kao i da će nastaviti da prate kretanja rizika na finansijskim tržištima kako bi bili spremni za intervencije svim instrumentima u slučaju potrebe.

Tokom posmatranog perioda, za posmatrane zemlje u razvoju objavljen je i niz makroekonomskih pokazatelja.

Stopa rasta BDP-a u Mađarskoj je u drugom tromesečju ove godine bila na nivou od 6,5% YoY, što je u skladu s preliminarnom procenom i ispod nivoa od 8,2% YoY iz prvog tromesečja ove godine. Najveći doprinos rastu BDP-a potiče od povećanja proizvodnje u industrijskom sektoru i povećanju dodate vrednosti sektora usluga, pri čemu je značajan pozitivan doprinos imalo i povećanje potrošnje domaćinstava.

Stopa rasta BDP-a u Češkoj je u drugom tromesečju bila na nivou od 3,7% YoY (0,5% QoQ), što je u skladu s poslednjom projekcijom centralne banke Češke.

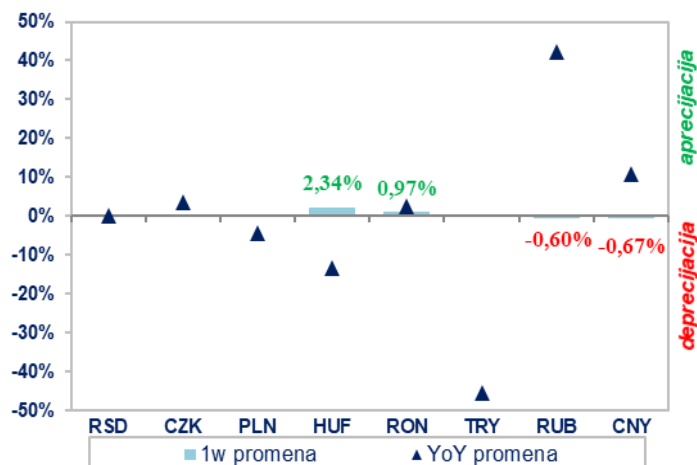
Stopa rasta BDP-a Turske je u drugom tromesečju bila na nivou od 7,6% YoY (2,1% QoQ), što je više u odnosu na projekciju od 7,4% YoY (1,5% QoQ).

Stopa inflacije u Poljskoj je, prema fleš proceni za avgust, iznosila 6,95% YoY (0,8% MoM), što je iznad očekivanja tržišnih učesnika od 6,95% YoY i iznad podataka iz jula, kada je iznosila 6,95% YoY.

Indeks industrijske proizvodnje (PMI) Kine je u avgustu bio na nivou od 49,4, što je blago iznad podataka iz jula, kada je iznosio 49,0. S druge strane, neproizvodni PMI usporio je drugi mesec zaredom na 52,6, naspram 53,8, koliko je iznosio u julu.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS)

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	7,300	0,0	395,0
Češka (2032)	4,674	-0,3	289,3
Poljska (2032)	6,024	-21,6	410,9
Mađarska (2032)	8,914	21,2	590,5
Rumunija (2032)	7,880	-16,2	391,5
Turska (2031)	12,450	-49,0	-392,0
Rusija (2031)	15,985*	0,0	925,5
Kina (2032)	2,634	-2,5	-19,6

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters);

* Podatak od 25.2. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije)

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 1,27% i kretala se u rasponu od 1.695,05 do 1.738,14 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na pad cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: jačanje vrednosti američkog dolara, kao i povećanje stopa prinosa na državne obveznice SAD; smanjena tražnja za zlatom u Indiji; povećan izvoz zlata iz Rusije ka Kini i Bliskom istoku; govor predsednika FED-a u Džekson Holu da ekonomiji SAD predstoji zaoštavanje monetarne politike sve dok inflacija ne bude pod kontrolom FED-a (SAD su na putu ka periodu sporog privrednog rasta i mogućeg povećanja nezaposlenosti, dok FED podiže stope kako bi pobedio 40-godišnju visoku inflaciju); pozicioniranje investitora za period visokih kamatnih stopa u SAD.

Cena zlata je smanjena za 1,27% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.714,11 USD/Oz.

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: strah od vojnih napada na nuklearnu elektranu u Ukrajini; paket antiruskih sankcija od strane Saveta EU, uključujući i delimični embargo na zlato; saopštenje Stejt departmenta SAD da odgovor Irana u razgovorima o oživljavanju nuklearnog sporazuma iz 2015. smatra nekonstruktivnim; podaci s tržišta rada u SAD o višoj od očekivane stope nezaposlenosti za avgust.

3.1

Zlato(dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cene nafte tipa brent smanjena je za 6,70% i kretala se u rasponu od 92,40 do 104,17 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

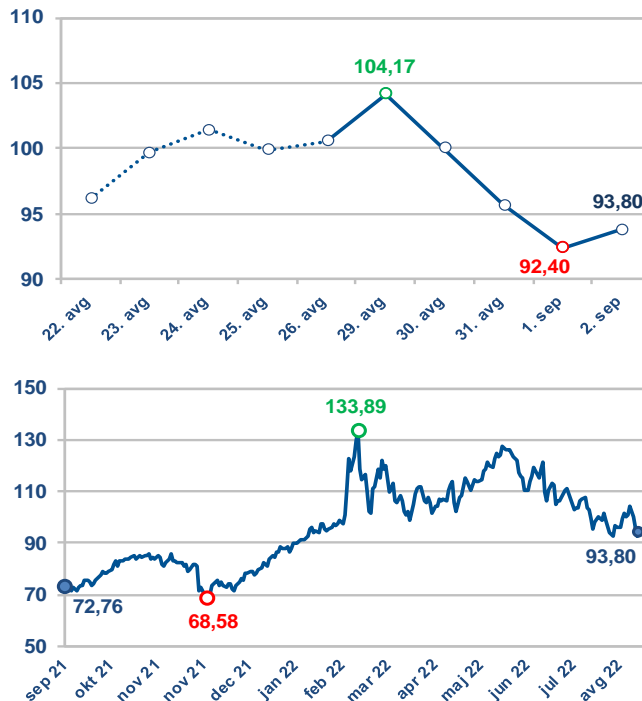
Na pad cene nafte u posmatranoj nedelji uticali su: zabrinutost oko geopolitičkih rizika i pojave globalne recesije; nove mere zatvaranja u Kini zbog kovida-19; prognoze kompanije *Sinopec* da će godišnji obim prerade nafte u Kini za 2022. pasti za najmanje 6% u odnosu na 2021; najave S. Arabije da će sniziti cene nafte koju prodaje Aziji zbog slabije tražnje; rast proizvodnje nafte u Libiji i Iraku; očekivanja da će G7 utvrditi planove za gornju granicu cene ruske nafte (radi smanjenja prihoda Moskvi dok traju sukobi u Ukrajini).

Cena nafte je smanjena za 6,70% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 93,80 USD/bbl.

Na ograničenje pada cene nafte uticali su: zabrinutost oko prekida snabdevanja energijom EU zbog oštećenja cevovoda za dopremanje nafte iz Kazahstana kroz Rusiju; najava *Gazproma* o zatvaranju Severnog toka 1 zbog tehničkih problema; nagoveštaji iz S. Arabije, UAE i Omana da će *OPEC+* smanjiti proizvodnju ako bude potrebno da se podrži cena nafte; saopštenje *OPEC-a* da se tržište nafte suočava s rizikom smanjenja ponude u 2022, uz nedostatak investicija u sektor nafte i gasa tokom COVID-a, što ograničava trenutne proizvodne kapacitete; smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.